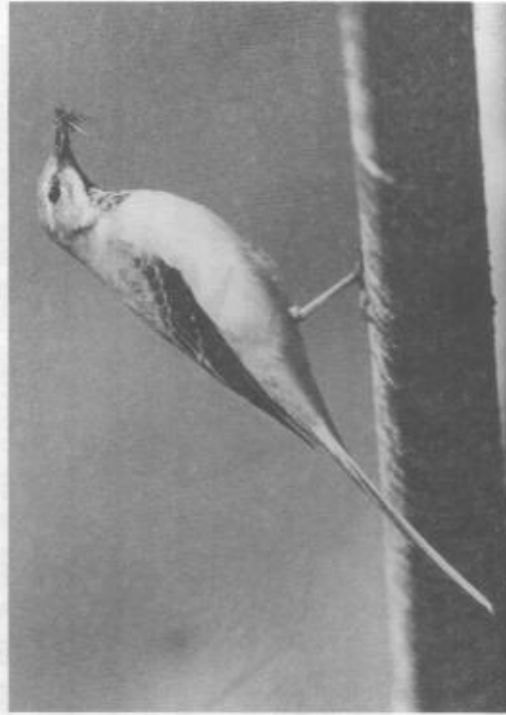

FORSÄRLA HÄCKADE VID STENSTA 1989

JAN-ERIK MALMSTIGEN

Det är den 8 april i år och jag är på väg hem efter ett besök till Sörby-sjön. Här hade jag glädjen att få se min första sädesärsla för året och vid Gunnars stuga satt en flock om ett 100-tal vinterhämlingar uppflygna i en björk. När jag svängde ut på Blixterbodavägen bestående jag mig för att ta omvägen över Stenby och Stensta via Rockhammar, det var något som sa mig att jag kolla dessa lokaler, ja det var försärsla jag hade i tankarna. Man kan givetvis ha sina förhoppningar men inte trodde jag trots allt att jag skulle bli sannspådd. När jag sakta kröp med bilen över bron vid Stensta upptäckte jag genast två gula ärlor flyga omkring utmed ån. Där stod plötsligt ett par försärslor helt nära, jag trodde knappt mina ögon.

Eftersom paret hade slagit sig ner på en för arten tänkbar häcklokal besöktes platsen vid flera tillfällen efter detta första möte. Det visade sig också att gulärlorna skred till häckning. Bl.a besöktes lokalen regelbundet av Erik "Plur" Jansson som också kunde lokalisera boet.

Forsärlahannen kommer med nit. Stensta i maj 1989. Foto: Erik "Plur" Jansson.

Den 14 maj hade den första ungen lämnat boet (Tonas Eriksson, muntligen) och den 15 maj sågs samtliga tre ungar som senare reducerades till två. Om man räknar baklänges, äggen ruvas 12-14 dagar och ungarerna är kvar i boet 11-13 dagar kan man beräkna att häckningen påbörjades omkring den 19 april. Den 7 maj matade bögge föräldrarna ungarerna i boet. Så länge ungarerna var kvar i boet matade båda föräldrarna ungarerna. När ungarerna lämnat boet var det dock enbart hannen som matade, honan sågs därefter aldrig till mera. Det är känt att försärslan kan lägga två kullar och i och med att första kullen lämnat boet så skriker då honan genast till förnyad häckning. Någon sådan kunde dock aldrig konstateras. Efter ungefär en vecka efter ungarerna lämnat boet sågs de äta själva och de fanns sedan kvar på lokalen till åtminstone den 3 juni ("Plur" muntl.)

Boet var beläget vid kanten av kraftstationens dammluckor. Här fanns en hylla efter en borttagen tegelsten. Ett orosmoment i samband med häckningen var att man förberett att installera en ny turbin vid kraftstation. Det hela förlöpte dock lyckligt och den 16 maj, dvs ett par dagar efter ungarerna hade lämnat boet kunde den nya turbinen sättas på sin plats utan att häckningen spolieerades.

Ann. Häckningen är den första konstaterade i kommunen och den andra i västmanland. Den första gjordes vid Hammarby, Järleån i Nora kommun 1978. Ytterligare 1 försärsla har setts i kommunen 1989, den 8 maj sågs 1 ex vid Hammarbacken (Folke Vennberg).